

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, A. Danilov, I. Cimpoi)

Î N C H E I E R E

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Covaliov-Rusu Georgeta,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Covaliov-
Rusu Georgeta împotriva Alinei Godoroja privind declararea nulității contractului
de vânzare-cumpărare și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de către Covaliov-Rusu Georgeta și menținută
hotărârea din 06 august 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani),

c o n s t a t ă :

La 29 iulie 2015, Covaliov-Rusu Georgeta s-a adresat în instanță cu o cerere
de chemare în judecată împotriva Alinei Godoroja privind declararea nulității
contractului de vânzare-cumpărare și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 25 octombrie 2013 a încheiat,
cu pârâta Godoroja Alina contractul de vânzare-cumpărare autentificat de notarul
public Lencuță Iulia, potrivit căruia a vândut pârâtei 50% din partea socială pe care
o deținea în capitalul social al SRL „Cont-Asistent”.

În opinia reclamantei contractul indicat este ilegal și pasibil de a fi declarat
nul, deoarece la 02 octombrie 2013 aceasta a fost victima unui atac tâlhăresc, ce a
avut loc în propria locuință, în urma căruia a suferit o serie de traumatisme și
vătămări corporale, iar potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 780 din 17
octombrie 2013, efectuat în cadrul dosarului penal intentat, au fost constatate
următoarele vătămări corporale ale reclamantei: 1. traumatism XXX-XXXX
XXXX, manifestat prin XXXX XXXX, XXXX XXXX XXXXXXXX XX,
XXXXX XXXXX XXXXX XXXXX, XXXX XXXXX, care au fost provocate de

la acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, care putea fi piciorul, pumnul, atât și pistolul-jucărie de metal, care conform criteriului pericolului pentru viață, se califică ca vătămare corporală gravă; 2. XXXX XXXXX XXXX XXXX XXX, XXX XXXXXX XXXX, care au fost provocate de la acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur și se califică ca vătămare corporală medie; 3. XXXX în regiunea XXXX și XXXX, XXX XXXX în regiunea XXX, XXXXX, care au fost provocate la acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, care putea fi piciorul, pumnul, cât și pistolul-jucărie de metal și se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Reclamanta a afirmat că în urma acestor traumatisme, în aceeași zi, la 02 octombrie 2013 a fost internată în secția de reanimare a spitalului raional Orhei, unde a fost supusă unor intervenții chirurgicale urgente periculoase, care la acea dată urmăreau scopul unic de a-i salva viața. Pe toată perioada spitalizării și după externare i-au fost administrate în permanență preparate medicale analgezice, cu efect psihotrop, inclusiv „morfină”, menite să-i înlăture durerile insuportabile.

A mai menționat că, o perioadă îndelungată după evenimentul indicat a suferit de o stare depresivă profundă, iar unica sa grijă era păstrarea propriei vieți.

La insistențele pârâtei a fost de acord să semneze contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale de 50% din capitalul social al SRL „Cont-Asistent” și, astfel, s-a ajuns la înțelegerea că contractul va fi semnat și autentificat de notar la domiciliul reclamantei, întrucât la acea dată nu se putea deplasa și se afla în continuare sub supraveghere medicală și sub influența preparatelor menite să-i înlăture durerile fizice.

Reclamanta a considerat că semnând contractul, a acționat fără discernământ, aflându-se într-o profundă depresie și sub influență medicamentoasă psihotropă, iar unicul motiv a fost cel de a scăpa de insistențele pârâtei de a vinde cota-parte, însă fără a conștientiza esența și urmările acestui act juridic.

În instanța de judecată reclamanta a solicitat declararea nulității a contractului de vânzare-cumpărare a cotei-părți din capitalul social al SRL „Cont-Asistent”, autentificat de notarul public Iulia Lencuță.

Prin hotărârea din 06 august 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) cererea de chemare în judecată depusă de Covaliov-Rusu Georgeta a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Covaliov-Rusu Georgeta și menținută hotărârea din 06 august 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Pentru a decide astfel, instanțele inferioare au reținut că, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 410 din 10 mai 2017, întocmit de Centrul de Medicină Legală, în materialele prezentate comisiei de experți lipsesc consemnări ce ar confirma prezența unor tulburări psihice la Covaliov-Rusu Georgeta pe parcursul tratamentului staționar sau la domiciliu. La pct.2.3, comisia a menționat că în lipsa

datelor medicale despre starea reală de conștiința pacientei, comisia medico-legală nu se poate pronunța asupra faptului dacă titulara era în stare de a pătrunde și percepe sensul acțiunilor sale, de a judeca, de a aprecia lucrurile la justa lor valoare, la momentul semnării contractului de vânzare-cumpărare contestat.

Mai mult instanțele inferioare au reținut explicațiile expertului Cazacu Vasile, psihiatru/expert judiciar din cadrul Centrului de Medicină Legală, potrivit cărora, din actele medicale prezentate spre expertiza în comisie nu există date concludente despre o maladie psihică propriu-zisă sau despre prezența unei tulburări psihice de identitate psihotică, care ar fi afectat discernământul reclamantei, iar comisia în raportul din 10 mai 2017 s-a bazat pe actele prezentate și este oportună efectuarea unei expertize repetate doar dacă apar date noi sau împrejurări noi privind sănătatea reclamantei, în caz contrar va fi aceeași concluzie și nu ține de incompetența experților, dar de insuficiența datelor medicale.

La fel, în cadrul examinării cauzei în prima instanță, expertul judiciar Tighineanu Serghei, a declarat că pierderea de cunoștință sau de memorie se constată și se notează de către medicul care examinează pacientul și se indică în cartela medicală, iar deoarece nu au fost prezentate documente medicale cu consemnările relevante despre starea sănătății a reclamantei din 25 octombrie 2013, nu este posibil de evaluat starea Georgetei Covaliov-Rusu.

Conform raportului de expertiză extra-judiciară nr. 14 din 16 octombrie 2018, întocmit de Biroul Individual de Expertiză Judiciară „Bulgaru Ala”, reieșind din particularitățile sale individual-psihologice, din starea psihofiziologică, precum și din particularitățile sferei sale emoțional-volitivă de la momentul semnării tranzacției, Covaliov-Rusu Georgeta nu a putut liber, conștient și în măsură deplină să ia decizii și să conducă cu acțiunile sale în vederea semnării tranzacției de vânzare-cumpărare din 25 octombrie 2013, iar starea psihică (emoțională) a apelantei și anume starea de confuzie de la momentul încheierii tranzacției de vânzare-cumpărare din 25 octombrie 2013 i-a influențat considerabil percepția cu privire la esența tranzacției de vânzare-cumpărare din 25 octombrie 2013, astfel că ea nu a putut conștientiza și realiza în măsură deplină conținutul și esența tranzacției respective.

Astfel, instanțele inferioare din punct de vedere a temeiului nulității invocat de reclamantă, și anume lipsa discernământului la încheierea contractului, au reținut constatările raportului de expertiză judiciară nr. 410 din 10 mai 2017, întocmit de Centrul de Medicină Legală, în pofida celui prezentat de reclamantă deoarece ultimul a fost axat, potrivit conținutului său, exclusiv pe declarațiile mamei și a soțului reclamantei, și ale reclamantei, precum și pe evaluarea reclamantei de către expert, realizată după 5 ani de la încheierea contractului contestat, circumstanțe care instituie dubii referitoare la veridicitatea concluziilor făcute, inclusiv în contextul în care materialul cu caracter medical întocmit în privința Georgetei Covaliov-Rusu în perioada precedentă și ulterioară încheierii

contractului nu prezenta date și informații noi, față de cel studiat de comisia de experți a Centrului de Medicină Legală.

Instanțele au concluzionat că, în speță, concluziile expertului făcute în baza evaluării reclamantei după expirarea a 5 ani de la data încheierii contractului, în lipsa unor noi date și informații medicale referitoare la starea sa din perioada încheierii contractului, și după înaintarea acțiunii în instanță nu pot fi reținute ca fiind suficiente pentru a dovedi cert lipsa de discernământ a reclamantei la data încheierii contractului contestat și imposibilitatea conștientizării sau dirijării acțiunilor sale la data respectivă.

La 07 martie 2019, Covaliov-Rusu Georgeta a declarat recurs împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuie să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a apreciat în mod arbitrar probatoriul precum și a soluționat problema drepturilor altor persoane care nu au fost atrase în proces.

La 03 mai 2019, Godoroja Alina a depus o referință la recursul declarat de către Covaliov-Rusu Georgeta, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Covaliov-Rusu Georgeta, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în

sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Covaliov-Rusu Georgeta, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Covaliov-Rusu Georgeta.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Covaliov-Rusu Georgeta.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova